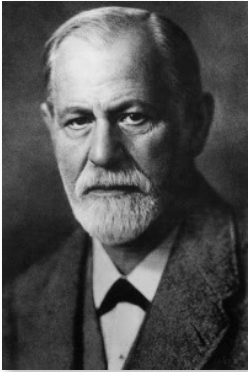

สัปดาห์ที่ 2 วิชาพัฒนาการและการเติบโตของเด็กแบ่งกลุ่มศึกษา ทฤษฎีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย "ซิกมันด์ ฟรอยด์:"

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

ฟรอยด์ เชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก ซึ่งมักจะผลักดันออกมาในรูปความฝัน การพูดพลั้งปาก หรืออาการผิดปกติทางด้านจิตใจในด้านต่างๆ เช่น โรควิต โรคประสาท เป็นต้น ยัง เชื่อมเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinctual drive) และเป็นพลังงานที่สามารถเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนที่ได้และไม่หยุดนิ่ง บ้างจะแสดงออกมาในรูปแบบของสัญชาตญาณทางเพศ (Sexual Instinct) แต่ฟรอยด์ไม่ได้หมายถึง ความต้องการทางเพศ นอกจากนี้ ฟรอยด์ยังได้อธิบายว่าสัญชาตญาณจะแสดงออกมาในรูปของพลังทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพลังขับทางเพศเรียกว่า **พลังลิบิโด (Libido)** เป็นพลังที่ทำให้มนุษย์

การทำงานของจิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1. จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind)** การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์โดยออกไปโดยไม่รู้ตัว ที่เกิดมาจากพลังของจิตไร้สำนึกหรือความต้องการของบุคคลที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก ที่ไม่ได้รับการยอมรับ
- 2. จิตสำนึก (Conscious Mind)** บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้า ที่บุคคลจะมีการรู้ตัวตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไร โดยมีเจตนาและมีจุดมุ่งหมาย
- 3. จิตก่อนสำนึก (Preconscious Mind)** เป็นส่วนของประสบการณ์ที่สะสมไว้ หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ก็สามารถระลึกได้และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึกได้ และเป็นส่วนที่อยู่ใกล้ชิดกับจิตไร้สำนึกมากกว่าจิตไร้สำนึก

โครงสร้างของบุคลิกภาพ (Structure of Personality)

ฟรอยด์ เชื่อว่าโครงสร้างของบุคลิกภาพจะประกอบด้วย อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) โดยจะอธิบายเป็นข้อๆ ดังนี้

1. **อิด (Id)** จะเป็นต้นกำเนิดของบุคลิกภาพ และเป็นส่วนที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด
2. **อีโก้ (Ego)** จะเป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ทำหน้าที่ประสาน อิด และ ซูเปอร์อีโก้ ให้แสดงบุคลิกภาพออกมาเพื่อให้เหมาะสมกับความเป็นจริง
3. **ซูเปอร์อีโก้ (Superego)** เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมจรรยาบรรทัดฐานของสังคม ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

พัฒนาการทางบุคลิกภาพ

ฟรอยด์ อธิบายถึงการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทางเพศ (Stage of Psychosexual Development) ซึ่งฟรอยด์แบ่งการพัฒนาบุคลิกภาพออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่

1. **ชั้นปาก (Oral Stage)** เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ ในวัยนี้ Erogenous Zone จะอยู่บริเวณปาก การได้รับการกระตุ้น หรือเร้าที่ปากจะทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจ ทำให้เด็กตอบสนองความพึงพอใจของตนเองโดยการดูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดูดนมแม่จึงเป็นความสุขและความพึงพอใจของเขา

2. ขั้นทวารหรือขั้นอวัยวะขั้วถ่าย (Anal Stage) เด็กจะมีอายุตั้งแต่ 1-3 ขวบ ในวัยนี้ Erogenous Zone จะอยู่ที่บริเวณทวาร โดยที่เด็กจะมีความพึงพอใจเมื่อมีสิ่งมากระตุ้น หรือเร้าบริเวณทวารในระยะนี้เด็กเริ่มเป็นตัวของตัวเอง เริ่มมีความพึงพอใจกับความสามารถในการควบคุมอวัยวะของตนเอง โดยเฉพาะอวัยวะขั้วถ่าย กิจกรรมที่เด็กมีความสุขจะเกี่ยวข้องกับการกลั้นอุจจาระ (Anal Retention) และการถ่ายอุจจาระ (Anal Expulsion) ความขัดแย้งที่มักเกิดขึ้นในขั้นนี้คือ การฝึกหัดการขั้วถ่าย(Toilet) Training ดังนั้นถ้าพ่อแม่เลี้ยงดูด้วยความเอาใจใส่ และฝึกการขั้วถ่ายให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

3. ขั้นอวัยวะเพศตอนต้น (Phallic Stage) เริ่มตั้งแต่ 3 - 5 ขวบ ในขั้นนี้ Erogenous Zone จะอยู่ที่อวัยวะเพศ โดยที่เด็กเกิดความรู้สึกพึงพอใจกับการจับต้องอวัยวะเพศ เพราะมีความพึงพอใจทางเพศอยู่ที่ตนเองในระยะแรก ถ้าเด็กมีเพศตรงข้ามกับพ่อแม่เด็ก จะทำให้เด็กชายรักใคร่ และหวงแหนแม่จึงเกิดความรู้สึกอิจฉา เด็กหญิงจะรักใคร่และหวงแหนพ่อ จึงรู้สึกอิจฉาและเป็นศัตรูกับแม่

Phallic Stage

๓-๕ ปี

ความพึงพอใจอยู่ที่อวัยวะขั้วถ่าย

เป็นวัยที่พึงพอใจต่อการควบคุมอวัยวะเพศ

Frustration: เด็กผู้ชาย มี Oedipus Complex
นั่นคือ เด็กติดแม่และรักแม่มาก ต้องการเป็นเจ้าของแม่แต่เพียงคนเดียว แต่ขณะเดียวกันก็ทราบว่ามีพ่อรักกัน และก็รู้ว่าตนต้องยกว่าพ่อทุกอย่าง ฉะนั้นเด็กจึงเก็บกดและพยายามทำตัวให้เหมือนกับพ่อทุกอย่าง

Results: เกิด "Resolution of Oedipal Complex" = เลียนแบบพ่อ ทำให้เหมือนชาย

Case: ทำตัวเหมือนพ่อทุกอย่างทั้งด้านกำลัง และอำนาจ

TITLE @ NU

Frustration: เด็กผู้หญิง มี Electra Complex
แรกทีเดียวเด็กก็รักแม่มากเหมือนเด็กชาย แต่เมื่อโตขึ้นพบว่าตนไม่มีอวัยวะเพศเหมือนเด็กชาย และมีความรู้สึกอิจฉาที่มีอวัยวะเพศชาย แต่เมื่อทำอะไรไม่ได้ก็ยอมรับ และโกรธแม่มาก ถอนความรักจากแม่มารักพ่อ ที่มีอวัยวะเพศที่ตนปรารถนาจะมี แต่ขณะเดียวกันก็ทราบว่ามีพ่อรักกัน และก็รู้ว่าตนต้องยกว่าพ่อทุกอย่าง ฉะนั้นเด็กจึงแก้ปัญหาโดยใช้กลไกป้องกันตนเอง และเปลี่ยนมารักแม่

Results: เกิด "Resolution of Electra Complex" = เลียนแบบแม่ ทำให้เหมือนหญิง

Case: ทำตัวเหมือนแม่ทุกอย่าง

TITLE @ NU

4. **ขั้นแฝง (Latency Stage)** เริ่มตั้งแต่ อายุ 6 - 11 ปี ในขั้นนี้ Erogenous Zone จะไม่ปรากฏอยู่ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายโดยเฉพาะ เสมือนขั้นแฝงของพลัง Libido เป็นระยะพักในเรื่องเพศ และจินตนาการทางเพศ

5. **ขั้นอวัยวะเพศตอนปลาย (Genital Stage)** เริ่มจาก 12 ขวบเป็นต้นไป ในระยะนี้เด็กจะเข้าสู่วัยรุ่น ไปจนถึงวัยผู้ใหญ่และวัยชรา โดยมี Erogenous Zone จะมาอยู่ที่อวัยวะเพศ (Genital Area) เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทั้งหญิงและชายต่างๆ กัน และมีพัฒนาการทางร่างกายมีความสามารถในการสืบพันธุ์ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ มีความต้องการทางเพศอย่างรุนแรง ต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการเป็นอิสระ

สัปดาห์ที่ 2 วิชาพัฒนาการและการเติบโตของเด็กแบ่งกลุ่มศึกษา ทฤษฎีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย "ซิกมันส์ ฟรอยด์:"

อ.เดียร์

สมาชิกกลุ่มวิหารแดง

1. น.ส.สุดารัตน์ แสงทวี	571261321155
2. นายราชันย์ ต้นมาลี	571261321156
3. น.ส.หนึ่งฤทัย สมบูรณ์โชคลาภ	571261321157
4. นางอรนุช นิจศรีวงศ์	571261321158
5. น.ส.จันทิมา บัวขาว.	571261321159
6. นางศศิ์ศรีณี เข้มเพชรโสภาก	571261321160
7. น.ส.ศศิวิมล ทองอินทร์	571261321161
8. นางสุนารี มหาวงษ์	571261321163

